

HOTĂRÂREA nr. 1-53/2022
cu privire la examinarea contestației împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-61/20 din 26.11.2021, adoptată în privința procurorului Octavian Iachimovschi

4 martie 2022

municipiul Chișinău

Examinând în ședință închisă contestația depusă de inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor, Nicolae Tricolici, împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică **nr.3-61/20 din 26.11.2021**, audiind informația prezentată de domnul Constantin Șușu, Consiliul Superior al Procurorilor –

C O N S T A T Ă :

În perioada lunilor xx - xx ale anului 2020, în privința procurorului în Procuratura Anticorupție, Octavian Iachimovschi, au fost începute 4 (patru) proceduri disciplinare despre pretinse abateri disciplinare admise la exercitarea atribuțiilor în cadrul urmăririi penale și o procedură disciplinară despre presupuse acțiuni de încălcare a normelor etice, care au adus atingere onoarei și prestigiului Procuraturii.

La xx.xx.2020 inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor, Xxxx Xxxxx, a sesizat Consiliul Superior al Procurorilor, în vederea începerii procedurii disciplinare în privința procurorului Octavian Iachimovschi, pentru pretinsa încălcare a Codului de etică al procurorilor. [...].

În perioada xx.xx.2020 - xx.xx.2020, procurorul-șef al Direcției urmărire penală și criminalistică a Procuraturii Generale, Adrian Mircos, a înaintat Consiliului Superior al Procurorilor următoarele sesizări în privința procurorului în Procuratura Anticorupție, Octavian Iachimovschi:

- sesizarea privind faptele ce pot constitui abateri disciplinare comise în legătură cu exercitarea urmăririi penale **în cauza nr.xxxxxxx**;

- sesizarea ce vizează faptele ce pot constitui abateri disciplinare comise în cadrul conducerii urmăririi penale în cauza **nr.xxxxxxx**, pornită conform art.xxx alin.(x) din Codul penal;

- sesizarea privind faptele ce pot constitui abateri disciplinare comise în legătură cu exercitarea urmăririi penale în cauza **nr.xxxxxxx**, pornită conform art.xxx alin.(x) și art.xxx alin.(x) din Codul penal;

- sesizarea privind faptele ce pot constitui abateri disciplinare comise în cadrul conducerii și exercitării urmăririi penale în cauza **nr.xxxxxxx**, pornită la xx.xx.xx în baza art.xxx alin.(x) lit.c), art.xxx alin.(x) lit.d), art.xxx alin.(x) și alin.(x) din Codul penal.

Consiliul Superior al Procurorilor, potrivit art.45 alin. (1) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, a transmis sesizările Inspecției procurorilor pentru verificare.

Sesizările ce vizau abaterile disciplinare pretins a fi comise în cauzele penale **nr.xxxxxxx** și **nr.xxxxxxx** au fost examinate de către Inspecția procurorilor în cadrul unei proceduri disciplinare unice.

Inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor a verificat sesizările respective și, identificând temeieri de tragere la răspundere disciplinară a procurorului Octavian Iachimovschi, a adoptat deciziile din xx.xx.2020, xx.xx.2020, xx.xx.2020 și xx.xx.2020, privind transmiterea cauzelor disciplinare Colegiului de disciplină și etică pentru examinare.

Inspecția procurorilor a concluzionat că sunt întrunite elementele abaterii disciplinare prevăzute de art.38 lit. lit. a), e) și f) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, procurorului fiindu-i imputate încălcări ale prevederilor art.art.xx din Codul de etică al procurorilor, aprobat prin Hotărârea Adunării Generale a Procurorilor nr.4 din 27.05.2016.

La xx.xx.2020 președintele Colegiului de disciplină și etică, Vladislav Guțan, a dispus conexarea cauzelor disciplinare în privința procurorului într-o singură procedură.

Prin Hotărârea nr. 3-61/20 din 26.11.2021, Colegiul de disciplină și etică a încetat procedura disciplinară în privința procurorului Octavian Iachimovschi, în legătură cu lipsa abaterilor disciplinare.

Instanța disciplinară a decis că nu sunt întrunite cumulativ condițiile generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura cauzală între fapta ilicită și rezultatul produs. În special, Colegiul a reținut că faptele comise de procurorul Octavian Iachimovschi nu sunt acțiuni intenționate, ce ar constitui abateri disciplinare, deci procedurile disciplinare sunt neîntemeiate, sub aspectul comiterii de către procuror a abaterilor disciplinare prevăzute de art.xx lit.x), x) și x) din Legea nr. 3/2016.

Nefiind de acord cu hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr. 3-61/20 din 26.11.2021, inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor a contestat-o în termen, formulând mai multe critici cu referire la decizia adoptată pe caz, solicitând casarea acesteia și adoptarea unei noi hotărâri, cu aplicarea sancțiunii disciplinare în privința procurorului Octavian Iachimovschi, potrivit art.xxx alin.(x) din Legea cu privire la Procuratură.

Chestiuni de fapt

Sesizarea din xx.xx.2020 cu privire la încălcarea eticii de procuror de către procurorul în Procuratura Anticorupție, Octavian Iachimovschi, a fost depusă de inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor, în baza publicării la xx.xx.xx în spațiul public, pe portalul de știri „xx”, a articolului cu genericul „xxx”, cu anexarea la articol a unei scrisori anonime.

Conform informației publicate [..].

Potrivit sesizării înaintate de inspector, [..].

Autorul sesizării a conchis că Octavian Iachimovschi, deținând statutul de procuror, era obligat, în conformitate cu prevederile art.6 alin.(3) lit. d) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, să respecte regulile deontologice ale procurorilor și să se abțină de la fapte care ar discredita imaginea Procuraturii și să afecteze prestigiul profesiei de procuror.

Cu referire la procedura disciplinară în partea ce ține de încălcări ale normelor de procedură penală se constată că, în temeiul dispoziției Procurorului General

nr.75/33 din 09.12.2019, cu privire la controlul activității Procuraturii Anticorupție, grupul de control a verificat mai multe cauze penale care au fost în gestiunea procurorului Octavian Iachimovschi, după cum urmează:

1. **Cauza penală nr.xxxxxxx** pornită la xx.xx.2016 de către Procuratura raionului XXXXX, conform elementelor infracțiunii prevăzute de art.xxx alin.(x) Cod penal.

Prin ordonanța procurorului-șef al Procuraturii raionului XXXXX din xx.xx.2016 cauza penală a fost transmisă după competență Procuraturii Anticorupție.

[...]

Inspekția procurorilor a reținut ca dovedit caracterul nejustificat de îndelungat al urmăririi penale, condiționat de lipsa acțiunilor adecvate din partea procurorului de caz, Octavian Iachimovschi, cauza penală fiind lăsată în nelucrare mai mult de 2 ani și 4 luni, fiind prelungit formal termenul de urmărire penală.

Prin ordonanța din xx.xx.2019, procurorul Octavian Iachimovschi a dispus clasarea cauzei penale, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, dar n-a informat persoana interesată despre soluție.

Procurorul General a considerat că hotărârea procurorului a fost afectată de vicii fundamentale și prin ordonanța din xx.xx.2020, a dispus anularea acesteia, cu reluarea investigațiilor pe caz.

2. **Cauza penală nr.xxxxxxx** a fost investigată de către organul de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție, conducerea urmăririi penale fiind dispusă procurorului Octavian Iachimovschi la xx.xx.2017. Cauza penală s-a aflat în gestiunea acestuia 1 an și 8 luni.

Inspectorul care a verificat sesizarea a statuat că au fost încălcate flagrant dispozițiile legale privind asigurarea termenului rezonabil de efectuare a urmăririi penale (*art.20 și 259 din Codul de procedură penală*) și obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă a circumstanțelor cauzei (*art. 19 și 254 din Codul de procedură penală*).

În toată perioada conducerii urmăririi penale procurorul Octavian Iachimovschi nu a întreprins măsuri de rigoare, nu a reacționat conform atribuțiilor funcționale cu indicații concrete, sau cu acte de reacționare la faptul tergiversării urmăririi penale de către organul de urmărire penală și nu a stabilit prejudiciul cauzat prin infracțiune.

La xx.xx.2018, procurorul Octavian Iachimovschi a dispus scoaterea de sub urmărire penală a xxx Xxx Xxxx pe motiv că fapta constituie contravenție și a clasat cauza penală.

Potrivit concluziei Direcției urmărire penală și criminalistică, procurorul Octavian Iachimovschi a acționat prin îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu și cu admiterea încălcărilor grave de lege.

3. **Cauzele penale nr.xxxxxxx și nr.xxxxxxx** au fost investigate de către organul de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție și de Procuratura Anticorupție, conducerea și exercitarea urmăririi penale fiind dispuse procurorului Octavian Iachimovschi.

Astfel, la xx.xx.2013 procurorul Octavian Iachimovschi a dispus pornirea urmăririi penale în cauza nr.xxxxxxx în baza art.xxx alin.(x) și a art.xxx alin.(x) din

Codul penal.

Procurorul este criticat de către Inspekția procurorilor pentru caracterul nejustificat de îndelungat al urmării penale, condiționat de lipsa acțiunilor adecvate din partea lui, cauza penală fiind lăsată în nelucrare pe parcursul a mai mult de 5 ani.

În decizia Inspekției procurorilor se indică și asupra unor încălcări identice celor descrise mai sus, admise de Octavian Iachimovschi în cauza penală nr.xxxxxxx.

[...]

Constatările Colegiului de disciplină și etică

Colegiul de disciplină și etică a concluzionat că argumentele invocate de către procurorul Octavian Iachimovschi sunt plauzibile, deoarece în cadrul verificării nu au fost stabilite încălcări procesual-penale. Instanța de disciplină a subliniat că, pentru a reține în sarcina procurorului săvârșirea abaterii disciplinare, urmează de stabilit dacă abaterea disciplinară este prevăzută de lege, dacă în acțiunile procurorului sunt întrunite elementele constitutive ale acesteia: latura obiectivă și subiectivă. În lipsa unuia dintre aceste elemente abaterea disciplinară nu există și în aceste condiții nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a procurorului.

Astfel, referitor la latura obiectivă a abaterii disciplinare reținute în privința procurorului Octavian Iachimovschi, Colegiul apreciază că aceasta nu reprezintă încălcare de către numit a standardelor de conduită, impuse procurorului de dispozițiile art.38 lit. a), lit. e) și f) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură.

La aprecierea abaterii disciplinare, Colegiul a luat în considerare împrejurările, gravitatea concretă, lipsa consecințelor, atitudinea procurorului Octavian Iachimovschi față de evenimentele derulate, atât pe parcursul verificării sesizării, cât și în cadrul examinării cazului de către Colegiu.

În ceea ce privește răspunderea disciplinară a procurorilor, aceasta este una specială și derivă din statutul profesional distinct al acestora, ce prezintă anumite particularități specifice.

Angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția, aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

Colegiul constată că, în cazul prezentat, materialul probator administrat în procesul examinării procedurii disciplinare în privința procurorului Octavian Iachimovschi denotă cu certitudine lipsa elementelor abaterilor disciplinare.

Argumentele din contestație

Potrivit motivelor din contestație, Colegiul a adoptat o hotărâre părtinitoare, întemeiată numai pe argumentele procurorului Octavian Iachimovschi, care nu se consideră vinovat în comiterea abaterii disciplinare.

În opinia Inspekției procurorilor în calitate de contestatar, Colegiul de disciplină și etică nu a dat apreciere probelor administrate, care pe deplin dovedesc vinovăția procurorului de comiterea abaterilor disciplinare incriminate.

Reprezentantul Inspecției procurorilor susține că procurorul în Procuratura Anticorupție, Octavian Iachimovschi, prin lipsa de acțiuni de urmărire penală în cauzele penale nr.xxxxxxx, nr.xxxxxxx, nr.xxxxxxx și nr.xxxxxxx, a încălcat drepturile și libertățile fundamentale ale părților pe dosare, totodată a adus atingere onoarei și imaginii procuraturii, manifestate prin încălcarea prevederilor art. art. xx din Codul de procedură penală și principiului supremației legii, prevăzut în pct. 6.1.1, și 6.1.6 din Codul de etică al procurorilor, potrivit cărora procurorul trebuie să respecte legislația națională și internațională, la care Republica Moldova este parte; principiile judecării echitabile, așa cum sunt prevăzute în art. 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului; actele normative ale Procuraturii și ale organelor de autoadministrare a procurorilor; să respecte drepturile și interesele legitime ale părților și participantelor la proces, ale persoanelor fizice și juridice și să asigure ca procedurile penale să opereze cât de rapid posibil, în concordanță cu interesele justiției.

De asemenea, inspectorul a indicat asupra faptului că procurorul, prin comportamentul nedemn în spațiul public, a încălcat regulile din pct. xx, xx, și xx ale Codului de etică al procurorilor, potrivit cărora procurorul urmează să evite conflictele în relațiile cu alte persoane; să dea dovadă de precauție și responsabilitate la frecventarea anumitor locuri publice și private, în luarea deciziei de a frecventa aceste locuri, să ia în considerație reputația localului și a persoanelor care-l frecventează; să se comporte întotdeauna în mod onorabil și demn, respectând regulile de conduită general acceptabile; să se comporte în societate adecvat normelor de conviețuire socială unanim recunoscute pentru a se bucura de respect și să nu compromită statutul de procuror; să evite relațiile cu persoane care ar putea compromite reputația procurorului.

În deciziile Inspecției procurorilor se conține concluzia că toate aceste încălcări constituie abateri disciplinare prevăzute în art.38 lit. a), e) și f) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură - *îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, încălcarea gravă a legii și atitudinea nedemnă, manifestării care aduc atingere prestigiului Procuraturii, fapt pentru care urmează a fi sancționat disciplinar.*

Sușinerile părților în ședința Consiliului Superior al Procurorilor

În ședința Consiliului Superior al Procurorilor din 22.02.2022, inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor, a susținut argumentele expuse în contestație, solicitând casarea hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-61/20 din 26.11.2021, privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului în Procuratura Anticorupție, Octavian Iachimovschi, cu adoptarea unei noi hotărâri, conform prevederilor art.86 alin.(3) lit. b) din Legea cu privire la Procuratură.

De asemenea, inspectorul a menționat că procurorul, în calitate de conducător al urmăririi penale, fiind responsabil de asigurarea termenelor de urmărire penală în cauzele penale avute în gestiune, a avut un rol pasiv, ceea ce este în contradicție cu art.art.19, 20, 254 și 259 din Codul de procedură penală.

Titularul sesizărilor pe aspectele de încălcare a normelor de procedură penală nu a participat la examinarea contestației în ședința Consiliului Superior al Procurorilor.

În apărarea sa procurorul Octavian Iachimovschi nu a recunoscut încălcările legislației procesuale în cauzele penale nr.xxxxxxx, nr.xxxxxxx, nr.xxxxxxx și nr.xxxxxxx, menționând că nu este de acord cu constatările Inspecției procurorilor expuse în deciziile din xx.xx.2020, deoarece faptele reținute ca abateri disciplinare nu au suport probatoriu și nici careva temeuri legale care ar permite tragerea la răspunderea disciplinară.

Procurorul susține că procedurile disciplinare, în mod evident, au vizat nu pretinse abateri disciplinare, ci persoana sa. Inspecția procurorilor s-a abținut să prezinte probe care ar dovedea vinovăția lui, în același timp a mizat să convingă Colegiul de disciplină și etică prin judecăți de valoare și informații sporadice, obținute dintr-o singură sursă, cea a denunțătorului Adrian Mircos.

Se consideră că sesizările menționate nu corespund cerințelor imperative legale și nu sunt acte veritabile, care pot crea consecințe juridice, din motiv că, la înaintarea sesizărilor de referință, au fost încălcate mai multe prevederi, iar procedurile care au demarat, sunt afectate de vicii grave de procedură și de fond, care impuneau ca actele administrative emise să fie anulate de către Procurorul General, având în vedere că inițiatorul investigațiilor disciplinare este un subaltern direct al Procurorului General, iar organul de investigație disciplinară se află în subordinea Procurorului General.

Procurorul vizat în procedura disciplinară susține că Adrian Mircos, din postura de șef de Direcție din cadrul Procuraturii Generale, nu este subiect care poate înainta o sesizare cu privire la fapta care poate constitui o abatere disciplinară.

Art.43 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură stabilește exhaustiv cercul subiecților care pot înainta o sesizare, iar Procurorul General, în calitate de membru al Consiliului Superior al Procurorilor, nu poate să își delege competența de sesizare unui șef de direcție din cadrul Procuraturii Generale nici în scris și nici verbal.

Cu referire la calitatea subiectului abilitat, cu dreptul de a sesiza despre o abatere disciplinară, Curtea Supremă de Justiție, în practica sa, a notat că „sesizarea cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară comisă de procuror poate fi înaintată de:

- a) orice persoană interesată;
- b) membrii Consiliului Superior al Procurorilor;
- c) Colegiul de evaluare a performanțelor procurorilor, în condițiile art.31 alin.(5);

d) Inspecția procurorilor, în urma controalelor efectuate” (*a se vedea Decizia nr.3ra-58/20 din pag.13 alin. 1*).

Inspeția procurorilor nu a avut nici un temei legal să examineze cele 4 (patru) sesizări depuse de către Adrian Mircos în privința sa, deoarece acestea au fost depuse de către o persoană care n-avea drept de sesizare cu privire la pretinse abateri disciplinare.

Potrivit referinței depuse la faza examinării cauzei disciplinare, procedurile în privința sa au fost viciate din start, iar încălcările comise de către autorii sesizărilor și Inspeția procurorilor au făcut ca aceste proceduri să fie inechitabile până la

trimiterea cauzelor în adresa Colegiului, fapt care reprezintă o încălcare a prevederilor art.6 prgf. 1 din CEDO.

Procurorul Octavian Iachimovschi a accentuat asupra faptului că sarcina de a-și dovedi nevinovăția și de a combate afirmațiile Inspecției procurorilor a fost pusă pe seama lui, lucru care este contrar art.6 prgf.(2) din CEDO. Procedurile disciplinare sunt asimilate de către CtEDO procedurilor penale și nu celor civile, unde este activ principiul inversării sarcinii probațiunii.

În ce privește pretensele tergiversări în cauzele penale, Octavian Iachimovschi a susținut că, potrivit prevederilor art.20 din Codul de procedură penală, unul din criteriile aprecierii termenului rezonabil este importanța procesului pentru cel interesat. Mai mult, potrivit alin.(5) al normei invocate, sarcina aprecierii încălcării termenului rezonabil într-o cauză penală concretă îi revine judecătorului de instrucție și nu unui șef de direcție din cadrul Procuraturii Generale sau Inspecției procurorilor.

Nu în ultimul rând, procurorul a menționat că Inspecția procurorilor nu a analizat în nici un mod argumentul înaintat în apărarea sa despre aceea că a avut permanent în gestiune un număr mare de dosare, cu o complexitate sporită. Totodată, inspectorul n-a solicitat de la Procuratura Anticorupție informații despre numărul dosarelor care le-a investigat în perioadele când i se invocă nerespectarea termenului rezonabil și pasivitate în gestionarea dosarelor penale. [...]

Numeric, la începutul anului 2019, în exercitarea sa erau 40 de cauze penale, fapt care impunea prioritizarea investigațiilor după calitatea subiectului, importanța socială a cazului sau existența măsurilor preventive aplicate.

În nici unul din dosarele, considerate de către Inspecția procurorilor ca tergiversate, nu au fost înaintate cereri de accelerare a urmăririi penale sau plângeri din partea persoanelor interesate.

De către procurorul vizat de procedura disciplinară, s-a subliniat că Inspecția procurorilor nu a luat în calcul activitățile sale în calitate de formator în cadrul Institutului Național al Justiției, participări la elaborarea proiectelor de legi și a actelor instituționale ale Procuraturii.

De asemenea, Inspecția nu și-a motivat decizia sub aspectul existenței consecințelor pentru imaginea Procuraturii, iar survenirea lor este o condiție pentru tragerea la răspunderea disciplinară.

Cu referire la partea a doua a procedurii disciplinare, procurorul Octavian Iachimovschi a menționat că Inspecția procurorilor a administrat dovezi care demonstrează nevinovăția sa, cu toate acestea, a transmis dosarul disciplinar pentru examinare Colegiului de disciplină și etică.

În viziunea procurorului, imaginile video obținute de Inspecție, dovedesc pe deplin susținerile sale și indică asupra faptului că ceea ce a fost publicat pe site-ul „xx” este montat. Martorii Xxx Xxxx și Xxx Xxxx, audiați de Colegiu, au confirmat faptul că dânsul a avut un comportament demn și că, de fapt, el a încercat să preîntâmpine o situație de violență. [...].

Totodată, Octavian Iachimovschi este de părerea că modul în care a fost prezentată știrea „xxx”, scotea în evidență un lucru cert - știrea era îndreptată anume împotriva sa, pentru a-l discredita, a avut loc o scurgere controlată de informații dintr-o cauză penală, lucru interzis de lege [...].

Chestiuni de drept

- *Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură*

Articolul 6 alin.(3), conform căruia procurorul este obligat:

a) să-și îndeplinească obligațiile de serviciu în conformitate cu Constituția, legislația Republicii Moldova și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;

b) să respecte prevederile actelor cu caracter normativ adoptate în cadrul Procuraturii;

c) să asigure respectarea drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului în exercitarea atribuțiilor sale;

d) să respecte regulile deontologice ale procurorilor și să se abțină de la fapte care ar discredita imaginea Procuraturii sau ar afecta prestigiul profesiei de procuror;

[...]

Art.37, conform căruia procedura disciplinară privind procurorii se bazează pe principiile:

a) legalității;

[...]

c) echității;

[...]

- *Codul de procedură penală*

Articolul 19. Accesul liber la justiție

[...]

(3) Organul de urmărire penală are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția bănuțitului, învinuitului, inculpatului, cât și cele care îl dezvinovățesc, precum și circumstanțele care îi atenuază sau agravează răspunderea.

Articolul 20. Desfășurarea procesului penal în termen rezonabil

(1) Urmărirea penală și judecarea cauzelor penale se face în termene rezonabile.

[...]

(4) Respectarea termenului rezonabil la urmărirea penală se asigură de către procuror, iar la judecarea cazului – de către instanța respectivă.

[...]

Articolul 52 Atribuțiile procurorului în cadrul urmăririi penale

În cadrul urmăririi penale, procurorul, în limita competenței sale materiale și teritoriale:

[...]

7) asigură respectarea termenului rezonabil de urmărire penală în fiecare cauză penală;

Articolul 254. Rolul activ al organului de urmărire penală

(1) Organul de urmărire penală este obligat să ia toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei pentru stabilirea adevărului.

[...]

- *Codul de etică al procurorilor* (aprobat prin Hotărârea Adunării Generale a Procurorilor nr.4 din 27 mai 2016)

Pct.6.1 Principiul supremației legii

Procurorul trebuie:

6.1.1 să respecte legislația națională și actele internaționale la care Republica Moldova este parte, principiile judecării echitabile cum sunt prevăzute în articolul 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, actele normative ale Procuraturii, și ale organelor de autoadministrare a procurorilor;

6.1.2 să acționeze în mod echitabil și onest;

6.1.4 să respecte drepturile și interesele legitime ale părților și participanților la proces, persoanelor fizice și juridice;

6.1.5 să conștientizeze faptul că acționează din numele societății și în interes public, și se va strădui să mențină echilibrul dintre interesul general al societății și interesele și drepturile fiecărui cetățean.

6.1.6 să se asigure ca procedurile penale să opereze cât de rapid posibil, în concordanță cu interesele justiției;

6.8 Principiul corectitudinii

Potrivit acestui principiu, procurorul trebuie:

6.8.1 să dea dovadă de precauție și responsabilitate la frecventarea anumitor locuri publice și private; în luarea deciziei de a frecventa aceste locuri, să ia în considerare reputația localului și a persoanelor care-l frecventează;

6.8.2 să se comporte întotdeauna în mod onorabil și demn, respectând regulile de conduită general acceptabile;

[...]

6.8.4 să adopte un comportament lipsit de aroganță, bazat pe respect și politețe față de colegii săi, participanții la proces, instanțele de judecată, organele de urmărire penală și investigație, reprezentanții autorităților publice și ai instituțiilor de drept, să reacționeze adecvat în cazul apariției unor divergențe;

6.8.5 să se comporte în familie și în societate adecvat normelor de conviețuire socială unanim recunoscute pentru a se bucura de respect și să nu compromită statutul de procuror.

- *Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale*
Art.6 Dreptul la un proces echitabil

Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa [...].

Aprecierile Consiliului Superior al Procurorilor

Analizând hotărârea contestată și materialele procedurii disciplinare prin prisma criticilor formulate de inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor, auzind argumentele prezentate de participanți, ținând cont de prevederile legale incidente, Consiliul Superior al Procurorilor concluzionează asupra respingerii contestației Inspecției procurorilor, cu menținerea hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-61/20 din 26.11.2021, adoptată în privința procurorului în Procuratura Anticorupție, Octavian Iachimovschi.

În drept, Inspecția procurorilor și-a întemeiat procedura disciplinară în baza prevederilor art.38 lit. a) și e) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, abaterile disciplinare constând în *îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu și încălcarea gravă a legii*.

În raport cu dispozițiile art.6 alin.(3) lit. a), b) și d) din Legea nr.3/2016, pct.pct. 6.1.1, 6.1.6 și 6.2.1. din Codul de etică al procurorilor, art.6 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, art.19, art.20 alin.(1) și (4), art.52 și art.254 din Codul de procedură penală, luarea măsurilor ce se impun pentru soluționarea cauzelor penale repartizate, într-un termen rezonabil, reprezintă o îndatorire de serviciu a procurorului.

Standardele aplicabile pentru stabilirea răspunderii disciplinare privind procurorii sunt derivate, în primul rând, din drepturile și libertățile prevăzute în Convenția Europeană, așa cum sunt stabilite în jurisprudența CtEDO și, în al doilea rând, din cerințele prevăzute în instrumentele juridice internaționale fără caracter obligatoriu.

Este întemeiată poziția procurorului Octavian Iachimovschi despre aceea că procedurile disciplinare trebuie să se desfășoare similar procedurilor penale, cu respectarea tuturor garanțiilor unui proces echitabil.

În acest sens, Curtea Constituțională a reținut că garanțiile unui proces echitabil în materie penală, stabilite de către Curtea Europeană, sunt aplicabile în egală măsură și procedurilor disciplinare (*a se vedea, inter alia, Vanjak v. Croația, 14 ianuarie 2010*), luând în considerare atât gravitatea acuzațiilor împotriva agentului public, cât și consecințele grave aplicabile, și anume pierderea locului de muncă, în ciuda faptului că legislația operează cu categoria de răspundere disciplinară, și nu penală (§ 60 7/2015 din 16.04.2015).

Prezumția nevinovăției, consacrată în articolul 21 din Constituție și articolul 6 § 2 din Convenția Europeană, urmează a fi garantată pe tot parcursul urmăririi penale sau celei disciplinare.

La faza verificării sesizărilor despre pretinsele abateri disciplinare, Octavian Iachimovschi a invocat unele aspecte ce țin de activitatea profesională desfășurată de procuror în perioada de referință și anume: volumul mare de dosare instrumentate, complexitatea lor, gradul de ocupare a posturilor de procuror în cadrul Procuraturii Anticorupție, care toate în cumul, în accepțiunea sa, îi justifică întârzierile în investigarea dosarelor penale.

Consiliul Superior al Procurorilor ține să menționeze că, pentru a se asigura

dreptul la un proces echitabil, argumentele aduse în apărarea sa de către procuror urmau a fi cercetate amănunțit de către Inspekția procurorilor.

Mai mult ca atât, atunci când s-au efectuat verificări/raportări ale activității Procuraturii Anticorupție, s-a notat asupra existenței problemei privind numărul mare de dosare aflate în procedura unui procuror.

În acest context, susținerile procurorului privind cauzele care au determinat întârzieri în efectuarea unor acte de procedură pe dosarele enumerate *supra* par a fi de natură să justifice conduita sa. Procurorului Octavian Iachimovschi i s-ar putea reproșa lipsa de celeritate la investigarea dosarelor doar în cazul existenței probelor contrare, care ar combate poziția acestuia, dar astfel de analiză din partea Inspekției procurorilor lipsește. Potrivit standardului CtEDO, existența unor probe, dincolo de orice îndoială rezonabilă, constituie o componentă esențială a dreptului la un proces echitabil și instituie în sarcina acuzării obligația de a proba toate elementele vinovăției într-o manieră aptă să înlăture dubiul.

În același timp, criticile inspectorului din cadrul Inspekției procurorilor despre ilegalitatea soluției de încetare a procedurii disciplinare, cu referire la nerespectarea termenului rezonabil al urmăririi penale, sunt lipsite de relevanță juridică, motivele invocate nu sunt fondate.

Sub alt aspect, pentru survenirea răspunderii disciplinare, este necesară întrunirea cumulativă a elementelor abaterii disciplinare, respectiv: obiectul - cu referire la relațiile sociale privind efectuarea urmăririi penale în acest caz, latura obiectivă - cu referire la faptă, acțiune ori inacțiune contrară unei obligații procedurale, specifică cazului, latura subiectivă - constând în vinovăție, survenirea urmărilor prejudiciabile și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și consecințe. Numai întrunirea cumulativă a elementelor abaterii disciplinare și inexistența unor cauze de exonerare legitimează angajarea răspunderii disciplinare.

În acest sens, în §73 al Hotărârii nr.24 din 14.09.2016 Curtea Constituțională a reținut că *răspunderea disciplinară intervine în cazul săvârșirii unei abaterii disciplinare, definită ca reprezentând încălcarea cu vinovăție de către persoană a îndatoririlor corespunzătoare funcției pe care o deține și a normelor de conduită profesională și civilă prevăzute de lege.*

În opinia Consiliului Superior al Procurorilor, concluziile despre lipsa elementelor abaterii disciplinare în ce privește cauza examinată, formulate în hotărârea Colegiului de disciplină și etică sunt întemeiate și la emiterea acesteia s-a ținut cont de toate circumstanțele speței.

Totodată, argumentul procurorului despre nerespectarea cerințelor imperative legale la înaintarea sesizărilor în privința sa se respinge ca nefondat.

În practica sa Consiliul Superior al Procurorilor a apreciat că Adrian Mircos, din postura de șef de Direcție din cadrul Procuraturii Generale, este subiect care poate înainta o sesizare cu privire la fapta care poate constitui o abatere disciplinară.

Mai mult de atât, Curtea Supremă de Justiție a reținut că în conformitate cu prevederile art. 43 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la Procuratură nr. 3/2016, pct. 2.1 lit. a) și pct. 2.2 din Regulamentul privind conținutul și procedura de depunere a sesizării cu privire la abaterea disciplinară comisă de procuror, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-240/16 din 29 septembrie 2016, și pct. 7.1. lit. a) din Regulamentul cu privire la organizarea, competența și

modul de funcționare a Inspecției procurorilor, aprobat prin ordinul Procurorului General - interimar nr. 19/35 din 29 iulie 2016, sesizarea cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară comisă de procuror poate fi înaintată de orice persoană interesată. Totodată, ținând cont de atribuțiile procurorului-șef al Direcției xxxxxx, prevăzute în Capitolul V al Regulamentului Procuraturii, aprobat prin Ordinul Procurorului General nr. 24/28 din 24 septembrie 2016, Colegiul lărgit concluzionează că Adrian Mircos a avut dreptul de a depune sesizarea cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară (*decizia din xx.xx.2022, dosarul nr. xxx*).

Cu referire la acuzația disciplinară adusă procurorului Octavian Iachimovschi exprimate în neglijarea regulilor etice, atunci când [...], Consiliul Superior al Procurorilor constată că hotărârea Colegiului de disciplină și etică nu este motivată, în sensul argumentării respingerii acuzației formulate de către Inspecția procurorilor.

Așa cum Consiliul Superior al Procurorilor a reținut mai sus că, garanțiile unui proces echitabil în materie penală, sunt aplicabile în egală măsură și procedurilor disciplinare, obligațiile de a oferi motivare suficientă sunt aplicabile pentru hotărârile adoptate în aceste proceduri și aceasta derivă nu doar din articolul 6 CEDO. Acestea sunt, de asemenea, prevăzute de alte articole ale Convenției și protocoalele adiționale ale acesteia.

Calitatea hotărârii luate într-o anumită cauză depinde de faptul cât de minuțios instanța a stabilit faptele cauzei, cum a analizat probele prezentate, dacă a explicat ce probe au fost luate în considerare de instanță și modul în care acestea au fost apreciate.

Inspecția procurorilor a formulat acuzația procurorului exprimată în aceea că, [...].

Prin urmare, acțiunile procurorului au fost apreciate ca neglijare a pct.pct.6.6.5, 6.8.1, 6.8.2, 6.8.5, 6.8.6 din Codul de etică al procurorilor, aprobat prin Hotărârea Adunării Generale a Procurorilor nr.4 din 27.05.2016.

În susținerea acuzației, Inspecția procurorilor a înaintat următoarele probe: [...].

Reieșind din rolul esențial pe care îl reprezintă în societatea democratică, procurorul are obligația de a deveni un exemplu de corectitudine pentru alte persoane implicate în procesele judiciare.

Lipsa de corectitudine înafara exercitării atribuțiilor de serviciu, subminează nu doar reputația, onoarea și demnitatea procurorului, ci și onoarea și demnitatea profesiei din care face parte și, evident, înseamnă și o scădere a încrederii cetățenilor în justiție, în organele de procuratură. Prin urmare, conduita procurorului trebuie să se situeze deasupra conduitei cetățeanului obișnuit, procurorul va respecta cele mai înalte standarde ale societății.

Potrivit Avizului nr. 9 (2014) al Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni (CCPE) privind normele și principiile europene referitoare la procurori *procurorii trebuie să câștige încrederea publicului demonstrând, în toate împrejurările, un comportament exemplar. Ei trebuie să trateze persoanele într-o manieră echitabilă, egală, respectoasă și politicoasă, și trebuie să adere mereu la cele mai înalte standarde profesionale și să mențină onoarea și demnitatea profesiei lor, având un comportament integru și prudent*”.

Există, totuși, motive pentru care procurorii pot fi văzuți ca „*simpli oameni*”. De altfel, diversele recomandări europene susțin, pe bună dreptate, că un magistrat nu trebuie să rămână închis într-un loc izolat, străin de problemele curente ale societății. Aceste recomandări privind ancorarea în viața socială a magistraților sunt aplicabile și procurorilor, deoarece misiunile de judecător și procuror sunt similare și complementare.

Pornind de la aceste teze, Consiliul Superior al Procurorilor a supus analizei probele prezentate de către reprezentantul Inspecției procurorilor, inclusiv imaginile video existente în spațiul online, cele de pe purtătorul informatic, care conținute la dosarul disciplinar.

Procurorului i se reproșează că n-a dat dovadă de precauție și responsabilitate atunci când a decis să se afle, la miezul nopții, într-un loc public. Din probele administrate de către inspector nu dovedesc că există percepția publică negativă vis-a-vis de reputația localului vizitat de procuror și a persoanelor care îl frecventează. Din contra, potrivit imaginilor video, la ora când Octavian Iachimovschi, împreună cu colegii săi, se aflau în acel loc public, nu era aglomerat și nu există date că persoanele din local cunoșteau că acesta este procuror din cadrul Procuraturii Anticorupție.

Un alt aspect invocat procurorului este că a neglijat obligația de a se comporta în societate adecvat normelor de conviețuire socială unanim recunoscute, pentru a se bucura de respect și să evite relațiile cu persoane care ar putea compromite reputația procurorului. Există date de fapt în dosarul disciplinar, care nu sunt respinse de procuror, [...].

Inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor a indicat în decizie și asupra faptului că [...], dar lipsesc probe [...] care ar fi fost contrare normelor de conviețuire unanim recunoscute.

În concluzie, ținând cont de toate argumentele expuse *supra*, se constată că faptele lui Octavian Iachimovschi, care fac obiectul proceduri disciplinare despre pretinsa conduită nedemnă cu statutul de procuror și încălcarea Codului de etică al procurorilor, nu constituie abatere disciplinară.

Pe cale de consecință, Consiliul Superior al Procurorilor consideră că se impune respingerea contestației Inspecției procurorilor, cu menținerea hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-61/20 din 26.11.2021, adoptată în privința procurorului în Procuratura Anticorupție, Octavian Iachimovschi, pe motiv că nu au fost comise abateri disciplinare.

Având în vedere cele expuse, în temeiul art.70 alin.(1) lit. f), art.77, art.86 alin.(3) lit. a) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, Consiliul Superior al Procurorilor -

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. A respinge contestația Inspecției procurorilor, cu menținerea hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-61/20 din 26.11.2021, adoptată în privința procurorului în Procuratura Anticorupție, Octavian Iachimovschi.

2. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor, www.csp.md, directoriul *Hotărâri*.

3. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată în temeiul art.191 din Codul administrativ, în termen de 30 de zile de la comunicarea sau notificarea acesteia.

Membrii Consiliului Superior al Procurorilor:

Nr	Prenume și Nume	Semnătura
1.	Dorel MUSTEAȚĂ	<i>semnat</i>
2.	Sergiu LITVINENCO	<i>semnat</i>
3.	Ceslav PANICO	<i>semnat</i>
4.	Inga FURTUNĂ	<i>semnat</i>
5.	Andrei ROȘCA	<i>semnat</i>
6.	Constantin ȘUȘU	<i>semnat</i>
7.	Eduard VARZAR	<i>absent</i>
8.	Lilia POTÎNG	<i>semnat</i>
9.	Svetlana BALMUȘ	<i>semnat</i>
10.	Andrei CEBOTARI	<i>semnat</i>

**Președinte al Consiliului
Superior al Procurorilor**

semnat

Angela MOTUZOC